# Taxeringsrutin — med ADB

*Av uppbördsdirektören Nils Gottliebsson*

Taxeringsintendent Erik Lilliesköld's artikel i 2/1964 om taxeringsrutinen lockar till några påpekanden om hur denna rutin kan förändras när ADB kommer med i bilden — och hur den i Stockholm redan har förändrats.

Några stommar till inkomstlängd framställs inte längre i Stockholm utan blott en "inpricknings- och anmaningslängd". Den utskrivs för fysiska personer ADB-mässigt och upptar hela den för beskattningsåret mantalsskrivna befolkningen. Denna redovisas såsom tidigare fastighetsvis men inom fastigheterna har i år för första gången frångåtts den hittills i Stockholm tillämpade ordningen med personerna upptagna våningsvis, lägenhetsvis och familjevis — "från källaren till vinden" som vi brukar säga. Nu är personerna i princip upptagna i folkbokföringsnummerordning — "från den äldsta till den yngsta". Familjebandet kommer emellertid till synes, ty hustru sammanföres med mannen och vidare sammanföres barn som icke den 1 november förrättningsåret (för mantalsskrivningen) uppnått 17 års ålder med den hos vilken barnet är bosatt, om denna är barnets fader, moder, adoptant, fosterfader eller fostermoder. Vad som sagts om äkta makar gäller också i fråga om dem, som, utan att vara gifta, lever tillsammans, om de tidigare varit förenade i äktenskap, eller gemensamt har eller har haft barn, allt såvitt uppgift härom föreligger vid mantalsskrivningen.

Inprickning i inprickningslängden verkställes av lokala skattemyndigheten (uppbördsverket) och som då också förser deklarationerna med det registernummer, som vid sidan av folkbokföringsnumret tillämpas i Stockholm. Det är i princip ett nummer som åsätts varje person vid mantalsskrivningen och som sedan återfinns i alla längder och å debetsedlar m. m. som hänför sig till denna mantalsskrivning (debetsedlar, debetkort och kreditkort beträffande preliminär skatt, inpricknings- och anmaningslängd samt inkomstlängd och debiteringslängd ävensom debetsedlar, debetkort och kreditkort avseende motsvarande slutlig skatt). Detta nummer följer alltså en person genom en hel skatteomgång (även vid skatteindrivningen) och är, som av det ovan sagda framgår, debetsedelsnummer och det nummer efter vilket sortering av deklarationer (och annat taxeringsmaterial) sker.

I inprickningslängden redovisas alla de data beträffande en person som kan vara av betydelse vid taxeringen. I år redovisas också för första gången — i fråga om dem som tidigare varit skrivna och taxerade i Stockholm — kommunalskatt, folkpensionsavgift, tilläggspensionsavgift och sjukförsäkringsavgift som påfördes vid förra årets debitering och som vid taxeringen i år är avdragsgill. Dessutom uppges det vid 1963 års taxering gällande registernumret, så att förra årets deklaration lättare skall kunna återfinnas än om man bara har namnet att gå efter;



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:35

detta är särskilt betydelsefullt i år, eftersom deklarationerna ligger i annan ordning än förra året.

En annan nyhet för året är att det nu finns särskilda taxeringsnämnder för utbor och för (äldre) dödsbon samt för i Stockholm ej mantalsskrivna fysiska personer, för vilka staden utgjort hemortskommun ("utlänningsnämnden"). Beträffande dessa skattskyldiga tillämpas inte inpricknings- och anmaningslängd utan inpricknings- och anmaningskort, upplagda på basis av förra årets bestånd av resp. skattskyldiga och reviderade med hänsyn till vad därefter blivit känt. I vad gäller utbor kan taxeraren av detta register se om vederbörande skall taxeras i Stockholm därför att han här äger fastighet eller därför att han här äger rörelse eller bådadera och anmaning kan i förekommande fall ske därefter.

Som av beteckningen inpricknings- och anmaningslängd framgår anger taxeraren i denna längd (genom utsättande av ett "a") när anmaning skall ske. Anmaning utskrives av uppbördsverket men underskrives av vederbörande ordförande. Kortregistren beträffande utbor, dödsbon och utlänningar fungerar på liknande sätt.

För varje skattskyldig som anmanas på deklaration och ej inkommer med sådan samt för varje skattskyldig för vilken föreligger kontrolluppgifter av något slag, även om han icke anmanats, upplägges "kapprockar" i samma format som deklarationerna. I år genomförs på denna punkt den ändringen att framsidan på kapprocken upptar allenast persondata medan baksidan ges en utformning som motsvarar den som fjärde sidan i deklarationen har. Därmed återfinns i förekommande fall sifferdata på kapprockens baksida på samma platser och i samma arrangemang som på deklarationerna, vilket är av betydelse vid stansningen. Kapprockar beträffande juridiska personer uppställs i överensstämmelse med deklarationerna för sådana personer.

Juridiska personer (inkl. dödsbon) och utbor redovisas och nummersätts i bokstavsföljd i längder och register. Alldeles strikt blir inte denna följd men den blir korrekt på första och andra bokstav. För andra juridiska personer än dödsbon uppgöres en inpricknings- och anmaningslängd som tillika (f. f. g. i år) har kolumner för vissa anteckningar om handläggningen av deklarationerna. Längden har i år upplagts med tillhjälp av plåtregistret, som också kommit till användning vid utfärdande av preliminärdebetsedlar, men inkomstlängd och debiteringslängd samt debetsedlar å slutlig skatt kommer att utskrivas med ADB, som härmed har kommit för att stanna också beträffande juridiska personer.



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:35